

DIROFILARIA REPENS SUŅIEM LATVIJAS PATVERSMĒS 2013. GADĀ

DIROFILARIA REPENS INFECTION AMONG DOGS IN LATVIAN ANIMAL SHELTERS DURING 2013

Armands Vekšins, Anna Krūklīte, Dace Keidāne, Ilze Matīse-Van Houtana

LLU Veterinārmedicīnas fakultāte, Latvija; Faculty of Veterinary Medicine LUA, Latvia
veksinsa@gmail.com

IEVADS. Pasaulē mainoties klimatiskajiem apstākļiem, kā arī pieaugot brīvās ceļošanas iespējām, arvien biežāk tiek konstatētas dažādas slimības, kuras noteiktās klimatiskajās joslās iepriekš netika novērotas. Latvijā pēdējo piecu gadu laikā suņiem bieži tiek konstatēta *Dirofilaria repens* invāzija.

Dirofilaria repens ir nematode, kuru kāpuru - mikrofilāriju bioloģiskais vektors ir odi (*Anopheles*, *Aedes* un *Culex* ģints). Pieaugušie parazīti lokalizējas dzīvnieka zemādā, bet mikrofilārijas cirkulē asinīs (Genchi et al., 2009).

MATERIĀLS UN METODIKA. 2013.gada jūlija, augusta un septembra mēnešos veicām suņu asins paraugu noņemšanu Saldus, Jelgavas, Slokas un Rīgas dzīvnieku patversmēs. Mikrofilāriju noteikšanai asins paraugos izmantojām modificētā Knotta testu.

REZULTĀTI. Jūlijā, augustā un septembrī izmeklējām 139 asins paraugus, no kuriem 22 gadījumos diagnosticējām *D.repens* mikrofilārijas. Saldus dzīvnieku patversmē no izmeklētajiem 26 asins paraugiem, mikrofilārijas netika konstatētas nevienā paraugā. No Jelgavas mazo dzīvnieku izolatora iegūtajiem 21 asins paraugiem, mikrofilārijas konstatējām trīs paraugos, kas sastāda IE (invāzijas ekstensitāte) 14,3%. No Slokas dzīvnieku patversmes 22 asins paraugiem, mikrofilārijas konstatētas sešos paraugos, kas sastāda IE 27,3%, bet no Rīgas pilsētas dzīvnieku patversmes izmeklētajiem 70 asins paraugiem, 13 paraugos jeb 18,6% konstatētas mikrofilārijas.

Mikrofilāriju pozitīvie suņi 50% gadījumu bija vecāki par sešiem gadiem un 72,7% ar vidēja garuma apmatojumu. Cirkulējošu mikrofilāriju pozitīvi suņi 59,1% bija vīrišķās, bet 40,9% sievišķās kārtas.

Kopējā invāzijas ekstensitāte par pētījumā iekļautajiem mēnešiem bija 15,8% un invāzijas intensitāte 3631 ± 1187 .

SECINĀJUMI. Latvijā suņu saslimšanas gadījumi ar *D. repens*, ir samērā bieži sastopami, kas, iespējams, izskaidrojams ar klimata maiņu. Patversmju suņu asins paraugos vislielākā invāzijas ekstensitāte bija augusta mēnesī, bet vismazākā septembrī. 2014.gada septembrī gaisa temperatūra bija zemāka par jūlija un augusta mēnešiem, kas liek domāt, ka *D. repens* cirkulējošo mikrofilāriju skaits un aktivitāte ir atkarīga no apkārtējās vides temperatūras.

Augstākā IE tika konstatēta Slokas patversmē (27,3%), bet zemākā – Saldus patversmē (0%). Izvirzītais apgalvojums, ka *D. repens* invāziju biežāk novēro suņiem ar īsu apmatojumu, mūsu pētījumā neapstiprinājās, jo 72,7% gadījumu *D. repens* mikrofilārijas diagnosticējām suņiem, ar vidēja garuma apmatojumu, 18,2% ar īsu un 9,1% ar garu apmatojumu. Iespējams, ka šāds procentuālais sadalījums saistīts ar to, ka patversmēs liels īpatsvars atrodas tieši suņi ar vidēja garuma apmatojumu, kas ir raksturīgs vairumam bezšķirnes suņu.